

Treasurystatuut en Rentenota RUD LN

Het Algemeen Bestuur van de Regionale Uitvoeringsdienst Limburg Noord

gelet op de Wet financiering decentrale overheden;
gelet op de Uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden;
gelet op de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden;
gelet op artikel 57 van de Wet gemeenschappelijke regelingen;
gelet op de gemeenschappelijke regeling RUD LN;
gelet op de financiële verordening RUD LN;

BESLUIT

Het Treasurystatuut en Rentenota RUD LN vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur van 21 december 2017.

Hoofdstuk 1. Doelstelling treasurystatuut

Artikel 1. Algemeen

Het treasurystatuut van de gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Limburg Noord (RUD LN) heeft tot doel een formeel kader te scheppen waarbinnen de financierings- en beleggingsactiviteiten van de organisatie dienen plaats te vinden. In algemene zin zal het financieel beleid dienen bij te dragen en ondersteuning te bieden aan het uitvoeren van de publieke taken van RUD LN. Meer specifiek zal de continuïteit van RUD LN op korte en lange termijn gewaarborgd dienen te worden. RUD LN houdt zich bij de uitvoering van de financierings-functie aan de kaders gesteld binnen de Wet Financiering Decentrale Overheden ("Wet FiDo") en de 'Regeling Uitzettingen Derivaten Decentrale Overheden' ("RUDDO").

Artikel 2. Doelstelling van de treasuryfunctie

De treasuryfunctie van RUD LN heeft tot doel:

- Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
- Het beschermen van vermogens- en (rente-)resultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, liquiditeitsrisico's en kredietrisico's;
- Het verankeren van de treasuryactiviteiten in de (administratieve) organisatie;
- Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
- Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet FiDo en RUDDO respectievelijk de limieten en richtlijnen van het treasurystatuut;
- Het bewaken van de financiële risico's op afgegeven garanties.

Artikel 3. Voorbereiding van de besluitvorming en uitvoering

Het treasurybeleid wordt voorbereid door het coördinatiecentrum van de RUD LN. De uitvoering geschiedt door de gastorganisatie van RUD LN.

Hoofdstuk 2. Risicobeheer

Artikel 4. Rentebeleid

Rentekosten zijn de kosten die RUD LN maakt om over voldoende liquide middelen te beschikken. De rentekosten bestaan uit rentekosten van langlopende leningen (lang vreemd vermogen) en kortlopende leningen (kort vreemd vermogen). Rentetoerekening wordt toegepast om de lasten van het benodigd vermogen toe te rekenen aan de taakvelden in de begroting en jaarrekening. Deze toerekening vindt plaats op basis van de bepalingen in de BBV notitie rente 2017. RUD LN rekent geen rente toe aan reserves, conform het advies van de commissie BBV.

De rentetoerekening is van belang voor het nemen van investeringsbeslissingen en voor het bepalen van de prijsstelling van die taakvelden van RUD LN waar deze rentelasten door worden veroorzaakt. De rentekosten moeten verplicht worden toegerekend aan de taakvelden op basis van een renteomslag. Belangrijk is te onderkennen dat niet sprake is van één, maar van meerdere rentepercentages, te weten:

- a) De renteomslag, zoals deze in de notitie Rente 2017 van de commissie BBV wordt voorgeschreven.
- b) De rekenrente voor (middel) lange termijn leningen onderdeel van het, onder a genoemde renteomslag-model van de BBV is dat de 'geprognosticeerde rente op nieuwe leningen vermeld dient te worden: deze rente is een gevolg van de financieringsbehoefte. Het rentepercentage dat geldt voor het aantrekken van aanvullende financieringsbehoefte wordt gelijkgesteld aan: de, voor zover bekend zijnde, forward 10-jaars SWAP-rente van BNG, RABO, ABN AMRO en ING, voor zowel de bekende toekomstige renteherzieningen (van de bestaande leningen), als voor de financieringsbehoefte van RUD LN;
- c) De rekenrente voor kortlopende schulden,; eveneens wordt in het onder a genoemde renteomslag-model van de BBV vermeld de 'geprognosticeerde rente op korte financieringen': ook deze vloeit voort uit de financieringsbehoefte, waarbij als rentepercentage wordt aangehouden, de voor zover bekend zijnde gemiddelde verwachte driemaands rente van BNG, RABO, ABN AMRO en ING'; het gedeelte van de geprognosticeerde financieringsbehoefte dat met korte middelen gefinancierd kan worden is onderhevig aan de grenzen zoals gesteld in de wet FiDo (Wet Financiering Decentrale Overheden).

Renteaanpassingen worden behalve bij het opstellen van de begroting ook tijdens het lopende begrotingsjaar meegenomen; als het financiële mutaties betreft die een aanvullende liquiditeitsbehoefte veroorzaken (investerings, subsidies, projecten etc.): in deze gevallen dient rente bij het afzonderlijke voorstel te worden geraamd op basis van de in de begroting gehanteerde renteomslag, dit hoeft echter alleen indien het betreffende rentebedrag hoger is dan € 10.000 per jaarschijf.

Artikel 5. Renterisicobeheer

- Het renterisico op de korte schuld voldoet aan de kasgeldlimiet volgens de Wet FiDo
- Het renterisico op de lange schuld voldoet aan de renterisiconorm volgens de Wet FiDo;
- Nieuwe leningen / uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie;
- De rentetypische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening / uitzetting wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand;
- Binnen de geldende kaders streeft RUD LN naar voldoende spreiding in de rentetypische looptijden van leningen / uitzettingen;
- Het gebruik van derivaten is uitsluitend toegestaan ter afdekking van financiële risico's en wordt prudent gebruikt.

Artikel 6 Valutarisicobeheer

Valutarisico's worden in RUD LN uitgesloten door uitsluitend leningen op te nemen respectievelijk te verstrekken of te garanderen in euro's.

Hoofdstuk 3. Financiering

Artikel 7. Financiering

Financiering is een deelfunctie van treasury en omvat de activiteiten die gericht zijn op het beheren van de liquiditeitsposities en het voorzien in de benodigde liquiditeiten voor de realisatie van voorgenomen investeringen en exploitatie, waarbij het zowel gaat om financiering tot 1 jaar (geldmarkt) alsook om financiering langer dan 1 jaar (kapitaalmarkt), alsmede het onderhouden van de relatie met financiële instellingen.

Voor de financieringsfunctie gelden de volgende richtlijnen:

- Leningen en uitzettingen vinden enkel plaats ter uitoefening van de publieke taak;
- Financiering met externe financieringsmiddelen wordt zoveel mogelijk beperkt door primair de beschikbare interne financieringsmiddelen te gebruiken om de renterisico's en het renteresultaat te optimaliseren;
- Toegestane geldmarktinstrumenten zijn:
 - a. rekening-courant krediet bij banken
 - b. call-geld (daggeld)
 - c. kasgeldleningen
 - d. onderhandse leningen
- Toegestane kapitaalmarktinstrumenten zijn:
 - a. onderhandse leningen
 - b. (euro) medium term notes

c. obligatieleningen

- Beperkt gebruik van derivaten is toegestaan en beschreven in bijlage 5;
- Het aantrekken van financiering geschiedt tegen zo gunstig mogelijke condities en wordt zodanig gekozen dat deze passen binnen het prudente risicobeleid;
- Bij het opereren op de financiële markten wordt zodanig gehandeld dat de toegang tot de markten niet in gevaar komt.

Artikel 8. Relatiebeheer

RUD LN beoogt het realiseren van gunstige c.q. marktconforme condities voor af te nemen financiële diensten. Hierbij gelden de volgende uitgangspunten:

- Bankrelaties en hun bancaire condities worden ten minste één keer in de 4 jaar beoordeeld;
- Financiële instellingen (kredietinstellingen, beleggingsinstellingen, effecteninstellingen, verzekeraars en pensioenfondsen) dienen onder Nederlands of anderszins EER-toezicht¹ te vallen, zoals De Nederlandsche Bank en de Verzekeringskamer;
- Tussenpersonen dienen geregistreerd te staan bij de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en daarvan een vergunning als makelaar te hebben ontvangen.

Hoofdstuk 4. Kasbeheer

Artikel 9 Geldstromenbeheer

Om de kosten van het geldstromenbeheer te minimaliseren wordt:

- Het liquiditeitsgebruik beperkt door de geldstromen op elkaar af te stemmen. Hierbij wordt erop toegezien dat de liquiditeitspositie voldoende is om te garanderen dat de verplichtingen tijdig kunnen worden nagekomen;
- Het betalingsverkeer wordt zo efficiënt mogelijk uitgevoerd.

Hoofdstuk 5. Administratieve organisatie en interne controle

Artikel 10. Uitgangspunten administratieve organisatie en interne controle

In het kader van de treasuryfunctie gelden de volgende algemene uitgangspunten op het gebied van administratieve organisatie en interne controle:

- De taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van treasuryactiviteiten zijn op eenduidige wijze schriftelijk vastgelegd;
- Taken en verantwoordelijkheden zijn nader vastgelegd in artikel 12;
- Bevoegdheden, via delegatie en mandaat zijn nader vastgelegd in artikel 13;
- Bij de uit te voeren treasuryactiviteiten is een functiescheiding van toepassing;
- Een transactie wordt onmiddellijk geregistreerd door de functionaris die de transactie heeft afgesloten;
- Na ontvangst van de transactiebevestiging wordt de transactie gecontroleerd door de functionaris die belast is met de interne controle.

Artikel 11. Taken en verantwoordelijkheden

De taken en verantwoordelijkheden met betrekking tot de treasuryfunctie van RUD LN staan in de tabel in bijlage 2.

Artikel 12. Bevoegdheden

De bevoegdheden met betrekking tot treasuryactiviteiten, de daarbij benodigde autorisatie en de vervangingsregeling zijn opgenomen in de tabel in bijlage 3.

Artikel 13. Informatievoorziening

Met betrekking tot de treasuryactiviteiten dient ten minste de in bijlage 4 opgenomen tabel opgenomen informatie te worden verstrekt door de betreffende functionarissen.

Hoofdstuk 6. Slotbepalingen

Artikel 14. Beslissing niet voorziene gevallen

In de gevallen waarin dit statuut niet voorziet of in geval enige bepaling naar het oordeel van het algemeen bestuur voor verschillende uitleg vatbaar is, beslist het algemeen bestuur.

Artikel 15. Citeertitel

Dit statuut wordt aangehaald als: Treasurystatuut en Rentenota RUD LN.

Artikel 16. Inwerkingtreding

Dit statuut treedt in werking met ingang van de dag volgende op die van haar vaststelling.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 21 december 2017.

De voorzitter,

De secretaris,

Bijlage 1. Begrippen

In dit statuut wordt verstaan onder:

- Derivaten: Financiële instrumenten die hun bestaan ontleen aan een bepaalde onderliggende waarde. De onderliggende waarden kunnen financiële producten, zoals leningen of obligaties zijn. Derivaten worden onder andere gebruikt om renterisico's af te dekken en financieringskosten te minimaliseren.
- EMU-Saldo: Het saldo van de ontvangsten en de uitgaven van de collectieve sector in een jaar, zijnde het netto financieringssaldo van de collectieve sector, berekent overeenkomstig de voorschriften van het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie.
- Financiële Vaste Activa: Duurzaam financieel belang dat RUD LN heeft bij een andere partij. Het kan hierbij gaan om kapitaalverstrekkingen, uitgezette geldleningen, overige uitzettingen (beleggingen) en bijdragen aan activa in eigendom van derden.
- Financiering: Het aantrekken van benodigde financiële middelen. Deze middelen kunnen bestaan uit kort en (middel)lang vreemd vermogen.
- Gastorganisatie: de deelnemende gemeente die de RUD LN faciliteert op het gebied van bedrijfsvoering en waartoe een afzonderlijke dienstverleningsovereenkomst tussen de RUD LN en de gastorganisatie is afgesloten;
- Geldstromenbeheer: Het managen van de geldstromen, zowel binnen de organisatie als tussen de organisatie en derden (betalingsverkeer).
- Kasgeldlimiet: Het bedrag ter grootte van een percentage (op dit moment 8,5) van het totaal van de jaarbegroting, dat op basis van de Wet FiDo maximaal kort (lees: in rekening courant dan wel via kortlopende leningen) gefinancierd mag worden.
- Koersrisico: Het risico dat de financiële activa van de organisatie in waarde wijzigen als gevolg van koersontwikkelingen.
- Kredietrisico: De risico's op een waardedaling van een vordering ten gevolge van het niet (tijdig) nakomen van de verplichtingen door de debiteur;
- Liquiditeitenbeheer: Het managen van de beschikbare gelden op een zo efficiënt mogelijke manier alsook het kunnen garanderen dat steeds de middelen beschikbaar zijn om aan de lopende verplichtingen te kunnen voldoen;
- Renterisico: Het gevaar van tegenvallende (financiële) renteresultaten als gevolg van wijzigende rentetarieven.
- Renterisiconorm: Op basis van de Wet FiDo wordt een percentage (op dit moment 20) gefixeerd van de totale vaste schuld dat per kalenderjaar geherfinancierd mag worden respectievelijk waarvan de rente herzien mag worden.
- Rentetypische looptijd: Het tijdsinterval gedurende de looptijd van een geldlening, waarin op basis van de voorwaarden van de geldlening sprake is van niet beïnvloedbare, constante rentevergoeding.
- Saldo-beheer: Het managen van de dagelijkse saldi op de diverse rekeningen op een zo efficiënt mogelijke manier.
- Schatkistbankieren: Voor decentrale overheden betekent schatkistbankieren dat overtollige middelen aangehouden dienen te worden in de schatkist bij het ministerie van Financiën. Dit houdt in dat overtollige liquiditeiten niet langer bij bijvoorbeeld banken (en daarmee) buiten de schatkist mogen worden aangehouden. Ook is toegestaan dat decentrale overheden gelden onderling bij elkaar uitzetten.
- Solvabiliteitsratio 0%: Status die door een bancaire toezichthouder in een lidstaat van de Europese Economische Ruimte (lidstaten van de Europese Unie uitgebreid met Noorwegen, IJsland en Liechtenstein) aan het schuld papier van een instelling kan worden toegekend.
- Treasury-functie: De treasuryfunctie omvat alle activiteiten die zich richten op het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële stromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. De treasuryfunctie bestaat uit vier deelfuncties: risicobeheer, gemeentefinanciering, kasbeheer en debiteuren- en crediteurenbeheer.

Bijlage 2. Taken en verantwoordelijkheden

Functie	Taken en verantwoordelijkheden
Algemeen Bestuur	• Het vaststellen van het treasurybeleid, zoals dat is verwoord in het treasurystatuut; • Het vaststellen van de financieringsparagraaf in de begroting en de jaarrekening; • Het houden van toezicht op het treasurybeleid en de uitvoering hiervan; • Het evalueren en bijstellen van het treasurybeleid.
Dagelijks Bestuur	• Het uitvoeren van het treasurybeleid (formele verantwoordelijkheid); • Het rapporteren aan het Algemeen Bestuur over de uitvoering van het treasurybeleid. • Aanbieden van de financieringsparagraaf in begroting en jaarrekening
Directeur RUD LN	• Het bewaken van de kwaliteit van de treasuryprocessen; • Het opnemen van de controle van de volledigheid en betrouwbaarheid van de informatievoorziening van de treasuryfunctie in het interne controleplan. • Het opzetten van administratieve richtlijnen op het gebied van treasury; • Het uitvoeren van de aan haar / hem gemandateerde treasuryactiviteiten conform het treasurystatuut en de financieringsparagraaf; • Het afleggen van verantwoording aan het Dagelijks Bestuur over de uitvoering van het treasurybeheer.
Medewerker Beheer concernadministratie gastorganisatie	• Het aanleveren van tijdige, volledige en juiste gegevens; • Het beheren van de leningenadministratie;
Medewerker gegevensverwerking concernadministratie gastorganisatie	• Het juist en volledig administreren van de bezittingen, schulden, verplichtingen, rechten, inkomsten, uitgaven, ontvangsten en betalingen in de verplichtingen- en financiële administratie; • Het afhandelen van het girale betalingsverkeer.
Teamleider concernadministratie gastorganisatie	• Het voeren van de interne controle op de uitgevoerde treasurytransacties en hierover rapporteren aan de directeur van de RUD Limburg Noord; • Het afleggen van verantwoording aan de directeur van het coördinatiecentrum over de uitvoering van de aan hem / haar gemandateerde activiteiten.
Treasury functionaris gastorganisatie	• Het voorbereiden van beleidsvoorstellen op treasurygebied; • Het rapporteren over de treasuryactiviteiten in het kader van de P&C-cyclus; • Het adviseren van de directeur van de RUD LN over de financiële gevolgen van hun activiteiten en projecten; • Het aantrekken en uitzetten van gelden voor de lange termijn en in het kader van het saldo- en liquiditeitenbeheer; • Het onderhouden van contacten met (huis)bankiers, geldmakelaars en overige financiële instellingen; • Het afsluiten van financiële contracten voortvloeiend uit bovenstaande deelfuncties; • Het schriftelijk vastleggen van de treasurytransacties; • Het adviseren van de directeur van de RUD LN bij het aantrekken en uitzetten van gelden en het afsluiten van financiële contracten en het afleggen van verantwoording aan over de uitvoering van de aan hem/haar gemandateerde activiteiten. • Het geven van opdracht tot overboeken van saldi tussen bankrekeningen; • Het ondersteunen bij de afhandeling van het contante en girale betalingsverkeer; • Het ontvangen van de orderbevestiging van derden en het controleren of deze overeenkomt met de transactie-informatie.

Bijlage 3. Bevoegdheden treasuryfunctie

	Bevoegd functionaris (eerste handtekening)	Autorisatie door (tweede handtekening)
Saldo-, liquiditeiten en geldstromen beheer		
1. Het uitzetten van middelen conform de richtlijnen van het schatkistbankieren	Treasury functionaris gastorganisatie	Directeur RUD LN
2. Het aantrekken van middelen via daggeld of kasgeld	Treasury functionaris gastorganisatie	Directeur RUD LN
3. Betalingsopdrachten voorbereiden en versturen	Medewerker gegevensverwerking concernadministratie gastorganisatie	Directeur RUD LN
Bankrelatiebeheer		
4. Bankrekeningen openen / sluiten / wijzigen	Treasury functionaris gastorganisatie	Directeur RUD LN
5. Bankcondities en tarieven afspreken	Hoofd concernadvies gastorganisatie	Directeur RUD LN
Financiering en uitzetting		
6. Het vaststellen van kredietbehoeften	Treasury functionaris gastorganisatie	Directeur RUD LN
7. Het aantrekken van middelen via onderhandse leningen	Treasury functionaris gastorganisatie	Directeur RUD LN
8. Het verstrekken van leningen aan derden uit hoofde van de publieke taak	Directeur coördinatiecentrum	Dagelijks bestuur
9. Het garanderen van middelen uit hoofd van de publieke taak	Directeur coördinatiecentrum	Dagelijks bestuur

Vervanging van functionarissen geschiedt volgens de vervangingsregeling van de gastorganisatie en respectievelijk de RUD LN.

Bijlage 4 Informatievoorziening

Informatie	Frequentie	Verstrekker	Ontvanger
1. Gegevens m.b.t. toekomstige geldstromen	Per kwartaal / incidenteel	Directeur RUD LN	Treasury functionaris gastorganisatie
2. Financieringsparagraaf bij de begroting	Jaarlijks	Dagelijks Bestuur	Algemeen Bestuur
3. Financieringsparagraaf van de jaarrekening	Jaarlijks	Dagelijks Bestuur	Algemeen Bestuur
4. Informatie aan derden zoals genoemd in art. 8 Wet FiDo	Kwartaal	Directeur RUD LN	Derden

Bijlage 5. Toegestane Rente-derivaten

In de “Regeling Uitzettingen en Derivaten Decentrale Overheden”, die onderdeel uitmaakt van de ‘Wet FiDo’ wordt een aantal randvoorwaarden gesteld aan het gebruik van derivaten, waarvan wellicht de meest alomvattende is, dat derivaten uitsluitend mogen worden gebruikt ter beperking van financiële risico's.

De RUD LN geeft een meer concrete invulling aan de algemeen geldende richtlijnen van ‘RUDDO’ door een limitatieve opsomming te geven van de toegestane derivaten. Ook voor de RUD LN geldt expliciet, dat de betreffende instrumenten uitsluitend zullen worden ingezet ter vermindering van mogelijke renterisico's.

De volgende rentecontracten kunnen gebruikt worden voor beheersing van de korte rente:

FRA; Forward Rate Agreement: hierbij kan de rente voor toekomstige (kortlopende) leningen of uitzettingen vooraf gefixeerd worden; voor FRA's geldt een maximale looptijd van 2 jaar.

Roll-overkrediet: een (middel-) lange lening met een variabele rente op basis van de Euribor (Euribor staat voor ‘Euro Interbank Offered Rate’ en is het rentetarief waartegen Europese banken elkaar leningen in euro's verstrekken. Iedere werkdag om 11:00 C.E.T. wordt het Euribor rente tarief officieel vastgesteld.)

CAP resp. FLOOR; dit zijn beide opties op de Euribor: bij de CAP betaalt de koper een premie om verzekerd te zijn van een maximum Euribor (bijv. ingeval van een lening) en bij de Floor betaalt de koper een premie om verzekerd te zijn van een minimum Euribor (bijv. ingeval van deposito's).

COLLAR, dit is een combinatie van een CAP en een FLOOR, hierbij koopt men een CAP en tegelijkertijd verkoopt men een FLOOR, waarbij de ‘te betalen premie’ voor de gekochte CAP gelijk is en aldus wegvalt tegen de ‘te ontvangen premie’ voor de verkochte FLOOR.

Indien men leent kan men middels dit instrument waarborgen, dat de rente van de lening ‘aan de bovenzijde’ is afgetopt, maar dat ook de rente naar beneden is begrensd: hierdoor beweegt de te betalen rente tussen twee grenzen.

De volgende instrumenten kunnen gebruikt worden voor de beheersing van de lange rente:

Interest Rate Swap; dit is een overeenkomst waarbij de variabele rente, op basis van Euribor, wordt geruild voor een vaste rente. Hiervoor behoeft géén premie betaald te worden.

Swaption; wanneer men nog niet direct een ‘Interest Rate Swap’ wenst af te sluiten, maar men is wél van mening dat de rente op een aantrekkelijk niveau ligt en men wil een rentestijging wenst uit te sluiten, dan men een optie kopen op een Interest Rate Swap. Men betaalt hiervoor weliswaar een premie, maar men heeft het voordeel dat men (1) is verzekerd tegen een hogere rente, (2) men de optie kan (maar niet móét) uitoefenen en (3) indien de onderliggende lening niet doorgaat, men de optie weer kan verkopen. Het “risico” is aldus beperkt tot de te betalen premie.

Lening danwel deposito met een forward stortingsdatum: hierbij wordt een lening of deposito afgesloten met een stortingsdatum die in de toekomst ligt, teneinde het rente-resultaat (voor RUD LN) zo positief mogelijk te laten zijn en mogelijke renterisico's uit te sluiten.